

НОВА СВѢТЛИНА.

ИЗМѢНЕНИЕТО.

Науката е чадъ и произведение на доброто наблюдение и строгитѣ опити надъ природнитѣ явления. Явлениата въ природата сж разнообразни, безъ да иматъ, обаче, постоянь характеръ, като се минѣтъ едно въ друго, както ежедневно гледаме: топлината се измѣнява въ студенина; мракътъ—въ свѣтлина; сушата се обръща въ дъждъ и пр.

Това, тъй да кажемъ, двойно-взаимно или дуалистическо движение на явлениата е знакъ, че сичко въ природата напрѣдва подъ влиянието на измѣнението: зръното въ земята не може покара и израстнѣ, ако не го вали дъждъ и огрѣе слънце; чловѣкъ не може живѣ, ако не спи.

Сътворението на земята се е извършило по единъ подобень начинъ: огненна атмосфера изъ начало, чрѣзъ милиони вѣкове, е могла да истине дотолкова, щото да можѣтъ да се вждѣтъ растения и животни. При прѣтърпѣванието си на разни измѣненіа отъ потоци и вулканически катастрофи, тя, чрѣзъ милиони вѣкове, е достигнѣла въ това си положение. Разнитѣ нейни пластове, що Геологиата е открила, сж явно доказателство на разнитѣ катастрофи, които сж станѣли за нейното прѣобразование и нейния напрѣдѣкъ, както и за тѣзи, които живѣжтъ по неж.

Мало ли животни, които сж съществували по-прѣди, сж изчезнали и сж се замѣстили съ други? Самия човекъ като земнемъ, ще намѣримъ, че и той въ развитието си е билъ съобразенъ съ положението на земята. Той, въ тѣзи разни врѣмена, е билъ този човекъ, който е търсилъ да убие или ограби брата си, човекъ, който се е водилъ отъ своитѣ материални страсти, безъ да е ималъ едно какво-годѣ морално начало. Ако днесъ още съществуватъ подобни хора, колко повече тогава!

Въ свѣта нищо се не губи; но всичко се измѣва, като ни се явява подъ другъ единъ изгледъ: атомътъ не е въ застойчивостъ, понеже вѣчното движение на живота го прѣхвърга редомъ отъ едно тѣло въ друго. Росата, що се лъщѣ по зеленитѣ ливади сутрина, сълзата, що облива лицето на една нажалена майка, сокътъ на овоцията, що ни прохлажда, сж съставъ отъ водородъ и кислородъ, които сж служили вѣки съ милиарди пѣтя въ разни тѣлесни състави най-разнообразни. Подобно явление отъ растройство и съставъ се явява, тоже, въ познаниата, въ правитѣ, въ обичаитѣ, въ практикитѣ и въ законитѣ на всичкитѣ народи, които сж населявали свѣта; съ една дума, всичко се мѣни въ напрѣдка си, за да достигне до безконечната тази намъ непозната цѣль отъ творителя.

Този дуализмъ, който се намира изобщо въ явленията, съществува още и въ самитѣ природни прѣдмети: *сила и материя*. Всичкитѣ вещества, поне въ кръга на нашата атмосфера, се състоятъ отъ тѣзи два противоположни елемента. Тамъ, дѣто се нахожда единия, съществува и другия; тамъ, дѣто се развива и напрѣдва едното, паралелно се развива и напрѣдва и другото. — Въ напрѣдка и развитието на прѣдметитѣ, ако е нужно да се опрѣдѣлжтъ и означжтъ прѣдѣлитѣ на царствата, съвършено е невъзможно тукъ да се опрѣдѣли и означа, кое е силата въ

материата: тя се узнава по слѣдствие на своитѣ дѣйствия.

Изобщо, материя казватъ прѣдметитѣ, които иматъ една каква-годѣ тежестъ; но нахождатъ се прѣдмети, които нѣматъ никаква тежестъ: топлината, свѣтлината, електричеството, магнетизмътъ... .. сж материални прѣдмети, безъ никаква тежестъ. Тѣ се познаватъ по тѣхнитѣ явления и дѣйствия, че падатъ въ рода на течноститѣ. Съ други думи: сѣко нѣщо, що пада връзъ нашитѣ чувства, или има едно какво-годѣ дѣйствие, било то видимо или невидимо, е прѣдметъ, вещество или материя и сила. Миризмата на мюска, който съ години издава своето благоухание безъ да намаляе никакъ отъ тежината си, е материя и сила.

Ученитѣ, водими отъ тѣзи двѣ главни начала, се раздѣлихъ на два главни лагера: *материалисти* и *идеалисти*, или *спиритисти*.

Материалиститѣ, като зематъ за основа материята, отъ която вѣрватъ, че произхожда силата, казватъ, че всичко е материята; щомъ тя се разруши, силата тожѣ се разпрѣсва, изгубва и разрушава: чловѣкъ щомъ умре, сичко за него се свършва, сичко бива пусто.

Спиритиститѣ, или идеалиститѣ, съвсѣмъ противното мислятъ и научно доказватъ, че силата е главното нѣщо въ прѣдметитѣ, че тя е материалния двигателъ, и че щомъ послѣдната се разруши, тя се отдѣля и се съединява съ други материални елементи, съобразни съ нейния напрѣдъкъ; слѣдователно, чловѣкъ, като умре, не умира, но, тѣй да се каже, се съживява, понеже се освобождава отъ този затворъ, тѣлото, въ който бѣше затворена душата му.

При всичко че тѣзи двѣ мнѣния сж противоположни едно на друго нагледно, тѣ се мислятъ да притежаватъ, както едното, тѣй и другото, истината, и, по причина на това, както едната страна, тѣй и другата, се стрѣмжатъ и стараятъ да ѝ от-

крижтъ. Но понеже едната не е можала до сега да докаже нищо, което да може да се съобрази по нейнитѣ начала съ природнитѣ закони, т. е. *материализмъ*, полето остава на другата, *идеализмъ*, която донѣгдѣ се е показала по-обѣдителна и по-съобразна съ мнѣниата на Историата.

Европейскій свѣтъ днесъ се занимава довольно строго и сериозно съ душевнитѣ способности и сили. Въ Парижската конференция сичкитѣ клонове: Теософисти, Кабалисти, Спиритисти, Магнетисти . . . сички тѣзи, които се занимаватъ съ силата на душата, се съединихъ подъ това необоримо начало, че тя, душата, е *безсмъртна*.

Днесъ, въ всѣки горѣ-долу знаменитъ Европейски градъ, сжществуватъ общества, които се обладаватъ отъ мисли съ занятиа върху способноститѣ и душевнѣ сили на чловѣка. Америка, която бѣше най-назадъ едно врѣме, днесъ въ това отношение стои на първо мѣсто. Сичкитѣ тѣзи разни клонове притежаватъ повече отъ сто периодически списания, които, едни отъ други за въ полза и напредѣкъ на науката, се заематъ и си съобщаватъ своитѣ изслѣдвания.

На конецъ, като земнемъ природния вървежъ на нѣщата, ще намѣримъ, че всичко е поставено подъ този солидаренъ законъ: *всичко да напредва, отъ най-малкото до най-голѣмото*. Елементитѣ, които се намиратъ въ състава на растениата и въ този на животнитѣ, не сж ли сжщитѣ тѣзи, които се нахождатъ въ земята подъ едно необработено положение?

Ако научно не бѣше доказано, че това е тѣй, то никоги чловѣкъ нѣмаше да повѣрва, както нѣмаше да повѣрва, че земята се върти, а не слънцето. Отъ това слѣдва, че което ни се вижда на гледъ, се указва съвсѣмъ друго яче въ точностъ отъ науката.

Съставъ отъ сжщи елементи подъ разни изгледи не може да бѣде различенъ, ако нѣма каква-годѣ причина. Коя може да бѣде тукъ причината, ако не *силата*, която управлява и настанява тѣзи разни еле-

менти? Друга е силата въ минералитѣ, друга е тя въ растениата, друга е тя и въ животнитѣ.

Въ минералитѣ силата се характеризира отъ една проста привлѣкателностъ едно отъ друго, по причина на която и съединението на двѣ тѣла става. Въ растениата тая сила се измѣнява и се умножава съ такива свойства, каквито се нуждни за нашото развитие: проявява се една каква-годѣ жизненостъ, както и една каква-годѣ чувствителностъ. Въ животнитѣ още повече тая сила се умножава: чувствителността напълно се открива, инстинктътъ се характеризира и, въ нѣкои, даже, една каква-годѣ интелигентностъ се забѣлѣзва. Въ челоуѣка тази сила, като му дава тоя благороденъ образъ, що носи, измѣнява инстинкта въ една характеристическа интелигентностъ, по която той се отличава съвършено отъ другитѣ животни, надъ които става и господарь.

Ако земемъ отдѣлно чѣлоуѣка, ще намѣримъ, че и той се нахожда подъ разни категории: като е разнообразенъ въ образа си, разнообразенъ бива и душевно. Сѣки се намира тамъ, додѣто е достигналъ въ напръдѣка си. Сичко се развива и отива къмъ тамъ, откъдѣто е началъ; челоуѣкътъ, който е сътворенъ по образъ Божий, не може да бѣде друго-яче въ напръдѣка си, освѣнъ по сѣщия начинъ.

Ако подложимъ една капка вода подъ микроскопа, ще видимъ и забѣлѣжимъ съ хиляди животинки, отъ които, даже и съ по-малки, въздухътъ е навредъ прѣпълненъ. Сѣщото нѣщо ако направимъ съ телескопа за звѣздитѣ, сѣщо ще намѣримъ разни слънчеви системи съ хиляди, даже и по-голѣми отъ нашата. Отъ друга страна, ако вникнемъ въ тѣхното управление, ще намѣримъ, че най-малкитѣ, както и най-голѣмитѣ, се управляватъ по единъ и сѣщъ начинъ, по единъ и сѣщъ законъ.

Въ нашата слънчева система се въртиктъ нѣколко планети, отъ които има по-малки и по-голѣми, както по напръдничеви и по назадничеви. Всички тѣ-

зи планети сж като орждиа (както орждиата на тѣлото) на слънчевата система, на която слънцето е силата и душата.

Сѣки знае, че безъслънцето нашага планета става безплодна и като мъртва. Ако за нея се случва подобно нѣщо, то и за другитѣ ще бжде сжщото; слѣдователно, слънцето е душата на това великолѣпно движение.

Но, както сички се въртѣтъ около слънцето, съврѣменно и около своята ось, тѣ, тѣй сжщо, като се кренѣтъ отъ силата на слънцето, развиватъ съврѣменно и своята собствена сила.

По единъ подобенъ начинъ се развива и управлява челолѣка, когото древнитѣ въ това отношение наричатъ „*малкия свѣтъ*“, или *микрокосмосъ*“.

Главний потокъ на нашото тѣлесно движение е нервическата система, чието начало е мозъкътъ; чрѣзъ нея се извършватъ разнитѣ вънкашни съобщения, както и разнитѣ, вънкашни или вътрѣшни, тѣлесни движения. Смилаието на храната, нейното попивание, както и прѣобръщението ѝ въ кръвъ, става подъ нейното влиание.

Кръвта, която справедливо наричатъ *течна плътъ*, е една и сжща въ артериитѣ и венитѣ. Тя е хранилото и изображението на сичкитѣ тѣлесни части и орждиа. Сѣко орждие, посрѣдствомъ нервическата система, като особно тѣло отъ цѣлото, отбира и подобява отъ кръвта на тѣзи елементи, които нему подобаватъ за свое съхранение и извършване на службата си. Съ други думи, главното спомага частно, отъ което първото крепи своята цѣлокупность по една взаимна солидарность.

Да дадемъ край на този неисчерпаемъ источникъ, ще кажемъ, че, ако прѣдметитѣ се състоятъ отъ два елемента: сила и материя, то и человѣкъ сжщо е съставъ отъ двѣ главни нѣща: *душа и тѣло*.

Въ сичкия си животъ человѣкъ е длъженъ да се стареае за двѣтѣ тѣзи негови части: тѣлесно той трѣ-

ба да гледа да бжде здравъ, ако иска да прѣкара благополучно живота си; душевно той трѣба да знае, като какъ да постѣпва, за да избѣгне отговорността, която му се налага отъ неговата свободна воля.

Нашото периодическо списание „*Нова Свѣтлина*“ ще има за цѣль да развие, доколкото е възможно: като какво трѣба чловѣкъ да върши, за да съхрани здравието си цѣлокупно; и като какво поведение трѣбва да държи, за да придобие собственния си душевенъ напредѣкъ, съобразно съ природнитѣ закони; още, що е тѣлото и какви свойства има, що е душата и като какви тоже прѣимущества притежава; откъдѣ е нашото потекло; защо сме тукъ и кждѣ отиваме ила ще отидемъ.

СПИРИТИЗМЪТЪ.

Извлѣчение отъ „Психологическия иллюстриранъ вѣстникъ“.

Тука често ще говоримъ за *Спиритизма*; обаче, като безпристрастенъ наблюдателъ, ний ще се задоволимъ да отбѣлѣжваме мислитѣ и мнѣнията, безъ да се произнасяме ни да, ни противъ, доколкото, доказателства невъзразими, не ни принуджтъ да излѣземъ отъ прѣдѣлитѣ си. Сега нека разгледаме началата на тази наука.

Спиритизмътъ има за основа: *сѣществуването на духове и тѣхното явление на животѣ хора*. Каквото и да думатъ спиритиститѣ, това вѣрвание не е ново, защото отъ най-стари врѣмена се срѣщатъ сношения съ *задгробни сѣщества*. Светитѣ книги сѣ пълни съ явления, между които да спомѣнеме: онова на Синайската планина, Исусовото на апостолитѣ, Ангеловото на Товия; или пъкъ, отъ друга страна: Хекторовото на Енеа, Самуиловото на Саула и пр; сѣщо и прѣзъ сетнишнитѣ вѣкове се срѣщатъ много подобни явления.

Но спиритизмътъ най-паче *налѣга* върху това: за *живитѣ* има способъ да се *сношаватъ* съ *мъртвитѣ*. Ето какъ тълкува това вѣрвание Алленъ Кардекъ, великиа распространителъ на спиритизма въ Франция,

„Отъ самитѣ духове се е узнало, че тѣ не сж отдѣлни сщщества *на създаието*, но собственнитѣ души на ониа, които сж живѣли на земята; че тиа души, слѣдъ като сж оставили тѣлесното си облѣкло, населяватъ и прѣлитатъ пространството..... Въ човѣка има три сщественни нѣща: 1) Душата, или *духъ* разумно начало, въ който се тажтъ мисълта, волята и нравственното чувство; 2) *тѣлото*, вещественна обвивка, тежка и груба, която служи да сношава духа съ внкашния свѣтъ; и 3) *околодушникътъ*, течна (флуидна) обвивка, легка, която служи, като посрѣдница между духа и тѣлото. Когато външната обвивка е увехтѣла и не може вече да служи, тя пада, и духътъ се отдѣля, както плодътъ се отдѣля отъ черупката си, дървото—отъ кората си, съ една дума, както оставяме дрѣха, безъ употребление. Това е смъртъта. Само тѣлото умира; духътъ не умира. Смъртъта на тѣлото го освобождава отъ неговитѣ връски. Той се освобождава и добива свободата си, както пеперудата, като излѣзе отъ пѣшкуля. Обаче, като напу. стне вещественното тѣло, той задържа околодушника който му служи, като *етирно* тѣло, *паровито*, *безеѣсно* за насъ, но съ форма човѣшка, която се струва да е истинската форма на създаието. Въ нормалното си състояние околодушникътъ е невидимъ, но духътъ може да го прѣкара прѣзъ нѣкои измѣнения, които за единъ моментъ го направватъ да може да се види, даже и да се попиа, сжщо както това става и съ стегнжтата пара; така, той може по нѣкога да се покаже и намъ въ явлениата.

„Съ помощъта на околодушника духътъ дѣйстви- ва врѣзъ бездвижната материа и произвежда разнитѣ феномени на шумъ, движение, писание и пр.“

Споредъ теориата на Алланъ Кардека, духътъ,

който е безсмъртенъ, може, слѣдъ по-дълго или по-късо врѣме, да се появи на земята въ друго тѣло; това начало ето какъ го опрѣдѣля той: *раждане, умирање, възраждане и непрѣкъснато напрѣждане*, такъвъ е законътъ.

Въ своята „*Книга на духоветъ*“, Алланъ Кардекъ, споредъ мнѣниата на когото се ръководитъ спиритиститѣ, ето какъ опрѣдѣля състоянието на духоветѣ въ пространството: „Духоветѣ иматъ безчисленни и разни мнѣния върху нѣщата, вслѣдствие разнитѣ степени на тѣхното нравствено и умствено развитие; духоветѣ отъ високъ редъ не оставатъ на земята, освѣнъ за кратко врѣме; сичко, що се върши тука е много долно въ сравнение съ величиата на безконечността, и нѣщата, които хората считатъ за най-важни, сж за тѣхъ толкосъ долни, щото тѣ малко се интересуватъ, освѣнъ ако не сж повикани да спомогатъ за напрѣдка на челоуѣчеството. Духоветѣ отъ срѣдня степенъ прибаватъ по-често; проститѣ духове, като почти постоянно прибаватъ и прѣдставляватъ массата на въздушното и невидимо население на свѣта“.

Първитѣ спиритни явления се забѣлѣжихъ около половината на днешния вѣкъ въ едно малко село на Сѣверна Америка, въ Нью-Йоркската държава, по име Хайдсвилъ (Hydesville). Въ това село живѣеше едно семейство отъ нѣмско потекло, по име Фоксъ, състояще отъ баща, майка и три тѣхни дѣщери.

Една вечеръ, въ м. Декемврий 1874 година вниманието на семейството се привлѣкло отъ доста силни удари, чути въ една стая на кжщата имъ. Отъ начало тѣ не отдали голѣма важностъ на това, като мислѣли че нѣкой комшиа си играелъ, за да ги сплаши и хлопалъ прозореца на ближната стая. Но тъй като шумътъ не прѣставалъ, тѣ отишли да узнайтъ причината. На пусто имъ билъ трудътъ, понеже таинственниятъ безпокоителъ слѣдвалъ да шуми безъ да го видѣтъ.

Цѣла нощъ се чували ударитѣ: часъ като че и-

дѣли отъ тавана, часъ — отъ дебелата стѣна или пъкъ отъ мобилитѣ въ стаята, принадлежащи на най-малката Фоксова дъщеря. Самитѣ постелки се движели и мѣстѣли по нѣкога, като че сѣ били нѣкакъ живи.

Тиа нѣща се повторили прѣзъ много ноци, безъ да е имала признакъ, отъ който да се растълкуватъ тѣзи чудесни явления.

Като подозиралъ нѣкоя мистификация, Фоксъ прѣкарвалъ по-големата частъ отъ ноцното си врѣме въ наблюдение да-но открие безнокоителя, който се наслаждавалъ да го смуцава. Но напраздно обикалялъ той къщата си: краищата ѝ слѣдвали да пустѣжтъ, а пъкъ вътрѣ гюрюлтията ставала все по-силна и по-силна.

Уморенъ, изнуренъ, той съобщилъ причината на мъжитѣ си на нѣкои приятели, които дошли сами да провѣржтъ истината, безъ да могатъ да си обяснжтъ причинитѣ.

Прѣзъ цѣли три мѣсеца слѣдвали тѣзи гюрюлтии ноцно врѣме, понеже, забѣлжтелно обстоятелство, шумътъ прѣстава, щомъ хващало да сѣмва.

Въ края на м. Мартъ 1848 годниа, ударитѣ зели да ставатъ по-силни отъ обикновенно: разумни манифестации и гласове се проявили, като че врата и прозорци се отваряли и затваряли.

Въ единъ петъченъ день, 31 Мартъ, семейството, уморено отъ гюрюлтиитѣ на прѣднията ноцъ, успокоило се по-рано отъ обикновенно. Нежъ вечеръ поржчили на дѣцата да стожтъ мирни и да не даватъ внимание на шумоветѣ, що се чували обикновенно. Но, като за подигравка на тиа поржчки, ударитѣ се зачували по-силни, по-чести отъ всѣкой другъ пжтъ. Разбудени, дѣцата завикали и сѣднали на постелкитѣ си. Господинъ и Г-жа Фоксъ се притекли на гюрюлтията, отворили вратата и прозорцитѣ, за да се увѣржтъ, че шумътъ не идѣлъ отвнѣ. Тосчасъ, като на подигравка, шумъ, като отъ отваряние прозорци, се повторилъ вътрѣ въ стаята и въ сжщо врѣме се чули

стѣжки по пода отъ невидимо сѣщество. Най-сетѣ Г-ца Катъ, най-малката отъ дѣщеритѣ, която въ протодушната си невинность, се забавлявала повече отколкото да се плашила отъ тѣя явления, повтарени прѣзъ толкова мѣсеца, хванѣла да се присмива на невидимия безпокоителъ, когото наричала „Рогатко“ (дьяволъ). „Хайде, господинъ „Рогатко“, направи, като мене: плюси ни прѣститѣ си!“ На часа сѣщия шумъ се чулъ. Възблагодарена, тя повторила опита, и всѣки пѣтъ получавала сѣщото нѣщо. Като поискала да излъже г. „Рогатка“, тя дигнѣла рѣцѣ, като, че ще ги плѣсне; но колко се зачудила, като чула плѣскание, като оно-ва, което тя искала ужъ да направи!

— Чуй, мамо, завикала тя, той гледа тѣй, както и чува!

Не по-малко очудена майката, рекла на неизвѣстния посѣтителъ: „Начети до десетъ!“ — Десетъ равни удара се чули. — „Кажи ни: на колко е години дѣщеря ми Катя?“ — ударитѣ показѣли точно години. — „Колко дѣца имамъ азъ?“ — Тосъ пѣтъ отговорътъ не билъ точенъ: седемъ удара се чули, а Г-жа Фоксъ имала шестъ дѣца. Тя повторила питанието си но отговорило ѣ се пакъ съ числото седемъ. — „Колко имамъ живи?“ — „Шестъ“ ѣ се отговорило. — „Колко сѣ умрѣли?“ — „Едно“. Туй било вѣрно!

Отъ ново го попитали: „Човѣкъ ли си?“ — но нищо не се отговорило; но като го попитали: „Духъ ли си?“ — множество ясни и бързи удари отговорили.

Смѣтенъ, както сѣки може да си мисли, Фоксъ отишѣлъ и довелъ сѣсѣди, и цѣла нощъ прѣкарѣли съ сѣщитѣ опити. „Такова бѣ началото“, казва Г-нъ Евгений-Нюсъ въ своята „Книга на онзи свѣтъ“, „на новия спиритизмъ, който въ скоро вѣме овлада Америка и Европа, отричанъ отъ науката, експлоатиранъ отъ шарлатанитѣ, подиграванъ отъ вѣстницитѣ, прокълнатъ отъ религиитѣ, ожданъ отъ правосѣдието като има противъ себе си всичкиа офицеаленъ свѣтъ, а за

себе си тази сила, сила по-силна отъ всичко: *привлѣкателността на чудесното*“.

Расказитѣ за явленията, които ставахъ въ къщата на Фоксовото семейство, станяхъ прѣдметъ на сичкиѣ разговори: сѣки въ Хайдевилъ искалъ да присѣствува и да ги проумѣе. Началницитѣ на разнитѣ църкви се завзехъ за въпроса и сичкигѣ религиозни прѣдразсѣдѣщи захваняхъ да работѣтъ, да прокудѣтъ „духоветѣ“, които, впрочемъ, продължавахъ безпокойствието, безъ да слушатъ словата и светената вода, съ която ги прѣскаяхъ.

Но тъй като явленията се вършехъ особено въ присѣтствието на Фоксовитѣ церкви, естествено заключихъ, че силата на *медиумизма* е била ограничена у нѣкои лица, надарени съ специална магнетическа и духовна сила.

„Прѣдположи си“, дума Г-жа Хардингъ въ книгата си „*Историята на модерния спиритизмъ*“, „че въ нѣкои неизвѣстни и непонятни за смърнитѣ условия духове, добри или лоши, високи или низки, можехъ да се сношаватъ съ земята; че тиа сношения се произвеждахъ чрѣзъ силата на духовния човѣшки магнетизмъ, по химично сродство; че разнообразието на магнетичното устройство у разнитѣ лица дава на нѣкои свойството на *медиумъ*, а отказва го на други; че тиа магнетически отношения между двата свѣта, необходими за произвеждане явления, сж отъ твърдѣ деликатно и тънко вещество и сж подложени на смущения, твърдѣ чувствителни прѣдъ влиянието на умственнитѣ развълнувания на производителитѣ; че *глазатаритѣ-духове*, които сж приготвили това движение, сж се погрижили за тържеството на тѣзи сношения между живи и мъртви, и сж били духове философи и научни, повечето отъ които, прѣзъ земния си животъ сж се били вдали въ изучаванieto електризма и други подобни безъ тежестъ течности, и, на първо мѣсто, стои Вениаминъ Франклинъ, който често самъ дохожда да даде своитѣ наставления. Освѣнъ съобще-

ниата, назначени да растълкуватъ явлението и да улеснижтъ способа на съобщението, множество духове, въодушовени отъ семейна любовъ или пъкъ отъ желанието да спомогнатъ за потвърждението на явлението, дохождахъ да зарадватъ сърдцата на очуденитѣ си приятели съ явни и невинни доказателства за присъствието си, като разгласявахъ благата вѣсть, че тѣ все живѣятъ и все обичатъ. Тѣзи духове съобщавахъ, че съ нѣжнитѣ изражения на човѣшката обичъ и мъдростъта отъ по-висока сфера, на която сж били качени, тѣ бдижтъ надъ милитѣ си същества, които сж оплаквали смъртъта имъ и че изпълняватъ при тѣхъ добрата служба на *ангели-хранители*. Тѣ прѣпоръчвахъ събрания отъ приятели или фамилиарни, сдружени въ хармониченъ *митингъ*, и тиа събрания се нарекохъ „духовни кръгове“, въ които практикувахъ животния магнетизмъ, вдъхнжтъ отъ духоветѣ, като срѣдство, за да се получатъ явления нагледно.

Но прѣди да влѣземъ по-нататъкъ въ разказа си за историата на спиритизма, нека допълнемъ за г. Фокса, че той, жертва на фанатизма и на най-разнообразни прѣдразсждъци, остави Хайдсвилъ и се прѣсели тихо въ Рочестеръ; но подлото Рочестерско население, което бе узнало за „дьяволскитѣ“ работи съ г. Фокса, поиска да го очисти, толкосъ повече, че и въ новото му жилище смущениата не прѣставахъ нощѣ.

Населението, подбуждано отъ фанатичитѣ, разбунтува се, заплашвания съ смъртъ се произнесохъ срѣщу тиа новъ видъ апостоли, които обвинявахъ, че *лжжжтъ* и *окабаствуватъ*.

Като видѣ това, г. Фоксъ покани невѣружцитѣ да дойджтъ и сами да се увѣржтъ, и въ единъ митингъ поиска да се назначи комиссия, която да се натовари съ изучванието на тиа явления. И наистина, комиссия се избра отъ най-невѣружцитѣ, която свърши работата си, като явно призна дѣйствителность-

та на явленията. Сетиѣ се избра втора, по-сетиѣ и трета комиссиа, които, тоже, слѣдъ най-точни наблюдения, засвидѣтелствувахъ спиритизма. Но, отъ друга страна, фанатическитѣ страсти прѣминяхъ всѣка граница, и насмалко щѣхъ да истрѣбятъ всенародно и фоксвоцитѣ и всичкитѣ комиссари, ако да не бѣше се испрѣчилъ единъ много уважаемъ *квейкъръ*, който заяви, че „чапкѣнската сганъ, която мисли да отиде до такива крайности, не ще направи това, докато не мине по тѣлото му.“

Но не се изминъ нито година слѣдъ като се случи това, което сме разказали, и въ вситѣ градове на Сѣв. Америка се съставихъ клубове, натоварени да изучаватъ спиритнитѣ явления.

Истина, дѣлото не вървѣше гладко, и нововѣрующитѣ имахъ чести и бурни расправи съ фанатичитѣ, възбуждани отъ набожнитѣ презвитери и — съ вѣстничитѣ, които никакъ не ги жалѣхъ. Обаче, идеата напрѣдваше все повече и повече, щото достигна да ѣ разискватъ, вмѣсто да се присмиватъ. Не се изминъ много врѣме и ето: учени, оратори, сѣдии станяхъ привѣрженици на новата доктрина; захваняхъ да се издаватъ вѣстници, и множество списания отъ най-добритѣ писатели на Америка да ѣ защищаватъ и да проповѣдватъ „Модерния Спиритизмъ“. Едно прошение съ петнадесетъ хиляди подписа поиска отъ Сѣв.-Американския Сенатъ да назначи комиссиа, която да изслѣдва спиритнитѣ явления. Истина, Сенатътъ не се отзова на това прошение, но потика въ явното мнѣние се вече даде.

Догдѣто ставахъ тѣзи работи въ Новия Свѣтъ, старата Европа не стоеше безъ работа. Новата доктрина прѣброди океана и се прѣсади първо въ Англия, сетнѣ въ Франция. Тука тя дотолкося се распространи, щото нѣмаше салонъ безъ „вѣртеца масса“. Опити правѣхъ въ сичкитѣ слоеве на обществото: вечеръ себирахъ въ групи, за да чуятъ „шумещий

духъ“. Навредъ се срѣщахъ и се питахъ за резултатитѣ отъ вечернето си събрание.

Съобщениата съ духоветѣ ставахъ посредствомъ удари, правени върху масата, на която събранитѣ си турѣхъ рѣцѣтъ; числото на ударитѣ отговарѣше на нѣкое число отъ онѣа, съ което бѣше отбѣлѣзана всяка буква отъ азбуквата; тосъ начинъ бѣше замѣненъ съ другъ по-лесенъ: на пр.: четѣхъ гласно по редъ азбуквата, и столътъ удрѣше на буквата, която трѣбваше да отбѣлѣжижтъ.

Но другъ единъ начинъ, показанъ отъ самитѣ духове, замѣни горнитѣ: трѣбваше да се сбержтъ около една маса и да си турятъ рѣцѣтъ на неж, а масата, като се издигаше на краката си, удрѣше на буквитѣ, които по редъ четѣше *медиумитѣ*, а на които запираше безъ да удри, тия букви трѣбваше да се отбѣлѣзватъ. По тосъ начинъ се сдобихъ съ *взрещи и говорещи маси*.

При всичкитѣ приемѣхулства и сарказни върху спиритизма, той се распространи бързо изъ Европа, и съставихъ се общества, които направихъ извѣстни всекому фактоветѣ. Най-важнитѣ прѣдставители на наукитѣ, искусствата, въобще на литературата, поднесохъ му *свидѣтелствуванията си*.

Единъ отъ най-извѣстнитѣ е Алланъ Кардекъ, който обнародва разни списания по тосъ прѣдметъ, особено: „*Книгата на Духоветѣ*“ и „*Книгата на Медиумитѣ*“, които много съдѣйствувахъ за распростиранието на спиритната доктрина.

Великий францизски поетъ, Викторъ Хюго, тоже се е занимавалъ съ спиритизма и е заявилъ съгласието си; ежщото нѣщо сж направили мнозина отъ най-виднитѣ француски учени и писатели въ сегашно врѣме: Евгений Бонемеръ, Марисъ Ла-Шатъръ, Августъ Вакери, Викторъ Мьоние, Аладанъ де Жерарденъ, Карлъ Ломоръ, Поль Жибие, Евгений Нюсъ, Викториенъ Сарду, Фламарпонъ Люи Жорданъ и пр. пр. пр. потвърждаватъ спиритическитѣ явления.

Въ Англия: Вилиамъ Круксъ, единъ отъ най-знаменититѣ химици, сѣщій, който откри *четвъртото състояние на материята*, която и именува „*заряща материя*“, направилъ е апарати, съ които математически се измѣрватъ дѣйствиата на духа.

Своего *сѣрване въ задгробнитѣ явления* потвърждава така: „Като се увѣрихъ въ дѣйствителността на тия дѣйствиа, било би морална подлостъ, ако откажехъ свидѣтелството си.“ Отличний държавенъ мжжъ, г. Гладстонъ, А. Р. Волласъ, А. Морганъ, прѣдсѣдателъ на математическия институтъ въ Лондонъ; Оксонъ, Б. Тиндалъ и пр. и пр. сѣ ревностни послѣдователи на спиритизма.

Въ Германия сжщо мнозина отъ великитѣ мжжѣе сж се занимавали съ тоя въпросъ—

Въ Италия, Белгия, Испания срѣщаме сжщо тѣй много отлични лица, които, слѣдъ съвѣстни опити, сж заявили вѣрванието си въ спиритизма.

ПРИЗВАНИЕ ДУХА НА ЕДНА МАЙКА ОТЪ СИНЪ ѿ.

(Прѣводъ отъ „Revue“)

Вѣстникъ „Глобъ Демократъ“ отъ Хулъ въ областта на Масачусетсъ, въ Английско, потвърждава, че десетъ отъ най-почетнитѣ граждани на тосъ градъ обявяватъ за истински слѣдущитѣ нѣща:

Едно младо момче на петнадесетъ години, на име Харвей, синъ на С. В. Самсонъ, знаменитъ търговецъ, умрѣло отъ изнемощение въ кѣщата на баща си. До послѣдния часъ то е било съ ума си.

Единъ день, прѣди да издѣхне, то указвало много пжтя, че го е страхъ отъ неизвѣстността за утрѣшния день; то казвало, че е усѣщало една физическа страхотиа, отколкото една морална слабостъ, като прибавлявало: „само ако майка ми бѣше тукъ, нѣмаше да ме е стрѣхъ!“

То обожавало майка си, умрѣла прѣди двѣ години, която била за него майка и приателка.

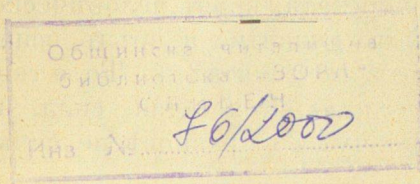
Сутрината, прѣзъ деня, когато наближилъ часътъ да издъхне, то казвало на леля си, Г-жа И. Бурвелъ, че се е молило да се позволи на майка му да дойде да го придружи въ отиванието му на онзи свѣтъ, и че очаквало това съ довѣрие.

Вечеръта, на прѣтъмнѣване, дѣтето, вѣки на умираиe, станжло на лѣглото си радостно, като показвало на вратата, която се отваряла и си подавало рѣцѣтъ, като да искало да стисне нѣкого съ голѣмо желание.

Докторъ Осборнъ, лѣкарьтъ му, го попиталъ, за кого то тѣй дѣйствува? Съ една благоприятна усмивка болното дѣте отговорило: „Майка ми дойде да ме земне.“ Докторътъ забѣлѣзва, че въ тая минута дѣтето не е имало никакво раздражение, ни трѣска, само пулсътъ му е билъ тѣй слабъ, щото показвалъ края му. Той повикалъ членовѣтъ на семейството да си зематъ сбогомъ за послѣденъ пжтъ; въ това врѣме издъхающия младежъ поискалъ да отведжтъ силната свѣтлина, която му припятствувала да вижда майка си. Ламбата въ този случай се замѣства отъ едно кандило, което блѣщукало.

Тѣзи отъ фамилиата, които сж били тамъ, докторъ Осборнъ, неговия другаръ, докторъ Кунингамъ, пазачката на болното и двама приатели, обявяватъ, че сж видѣли при блѣщуканието на кандилото една жена облѣчена въ бѣло да стои при Харвея и да му държи ржката усмихнжта.

Въ това явление сичкитѣ узнали майката, Г-жа Симсонъ, която познавали още отъ животъ. Тя стояла при дѣтето си прѣзъ сичкото врѣме на агониата му; внезапно тя исчезва, кжщнитѣ се приближаватъ къмъ лѣглото на болното и го намиратъ умрѣло.

МАГНЕТИЗМЪТЪ.

Магнетизмътъ съществува отъ памти-вѣка, отъ какъ съществува свѣтътъ. Чрѣзъ него много нѣща се сѣ явявали, като свѣрхестественни; хората, като не сѣ можли да ги истѣлкуватъ, наричали сѣ ги чуде-са. Той въ древнитѣ врѣмена е игралъ най-голъма роль между свещеницитѣ по храмоветѣ. Питиитѣ сѣ магнетизирани същества.

Отъ врѣмето на Мезмера. минжлиа вѣкъ, магне-тизмътъ, можемъ да кажемъ, начинъ да се счита като откритие на науката. Доскоро той не се припознава-ше отъ академиститѣ, които, отъ пѣма-кадѣ, напоследъ-докъ се явихъ и като негови участници, макаръ мно-го още отъ ученитѣ да не вѣрватъ въ него

На конецъ, що е магнетизма?

Магнетизмътъ въ най-простата си форма е едно специално привлѣкателно и оттлѣскателно дѣйстви-е, което едно животно или чловѣкъ употрѣблява отда-лечъ, още по-вече отблизъ, съ допирание. било къмъ друго едно животно или къмъ подобния си, било то къмъ сѣкакво друго същество, растително или мине-рално, и взаимно. — Съ други думи, въ природата съществува една распрѣснжта по всичката вселенна сила, която науката не е можла до сега да анализира, но ѣх познава по нейнитѣ дѣйствиа, нейнитѣ слѣдст-вия. Тая сила, що завладава сичкитѣ природни тѣла, или, тъй да кажемъ, се попиа отъ тѣхъ, се измѣнява, споредъ свойството на мѣстото или на тѣлото, което тя обладава.

Що е слънчевото влание и това на мѣсеца връзъ движението на моретата, връзъ чловѣческото здравие, връзъ растителното развитие и връзъ всичко изобщо, което носи животъ по земята? — То е тая сила, чие-то името е *магнетизмъ*. Коя е тая сила, що крепи и движи подъ едно чудесно равновѣсие сичкитѣ звѣзди

по вселенната? — Нищо друго, освѣнъ *магнетизмътъ*. Магнетизмътъ е всеобщия двигателъ на сичко. Сичко това е свързано чрѣзъ такива закони, чинто дѣйствиа се подчиняватъ на причинитѣ. Като глѣдаме, слѣдователно, че сичко, което се намира въ природата, доказва, че съществува между сичкитѣ творения едно постоянно размѣнение отъ едно ароматично, тѣй да кажемъ, испарение или течностъ, която подчинява едното на другото, не можемъ да не съзнаемъ, че и въ челоуѣка съществува една подобна сила, която се съзнава отъ него.

На примѣръ: много пѣтъ нѣкой изпълнява нѣкой душвена задоволителна нужда, която подбужда едно подобно задоволително дѣйствиe и въ другитѣ. Нѣкой си се смѣе или прозѣва, незабавно много отъ тѣзи, които сж насколо, досѣщатъ нуждата и тѣ да се смѣятъ или прозѣватъ. Нѣкой си се нахожда подъ меланхолия, подъ скърбъ; ако той влѣзе въ едно общество, дѣто владѣе веселие и радостъ, безъ друго той се развеселява. Тѣй и радостта се прѣдава, както и скърбта, добродѣтеля—както и погрѣшимостта, здравиего—както и болестта. Поговорката, която казва: „между каквито живѣешъ, такъвъ и ставашъ“, се оправдава. Въ жененитѣ хора, много пѣтъ се забѣлѣжава, че жената замѣнява своитѣ обноски и привички съ тѣзи на мъжа си; нейдѣ, напротивъ, жената прѣдолява.

Мисълта е едно мозъчно движение, движение, което, като не сеспира само около повърхността на тѣлото ни, пронизва въздуха и повлиява тѣлата, които се нахождатъ въ сферата на неговото дѣйствиe; и, безъ да се измѣни, достига чрѣзъ нервитѣ до мозъка на тѣзи лица, въ които се произвежда автоматически сжщата мисль, сжщата нужда, сжщото желание.

По единъ подобенъ начинъ се разнасятъ между общества или народитѣ безпокойствиата, страховетѣ, негодуванието и др. подобни.

Въ природата сичко се стрѣми да бѣде подъ ед-

но равновѣсие. Слабиятъ, немощниятъ търси да намѣри сила въ по-силния, по коравия. Тази е причината, по която дѣтето се наслаждава, когато е въ обятията на майка си, дѣто болниятъ, изнемоцалъ отъ дългитѣ страдания, намира утѣха, удовольствия, като дойде лѣкарятъ или нѣкой симпатиченъ приятелъ при него.

Дѣйствиата, които се отнасятъ до подобни причини, сж безчисленни. Достатъчно е да наблюдава добръ нѣкой себе си или другитѣ, да изучава свойството на чувствата, които досѣща въ разнитѣ обстоятелства на живота си, за да се увѣри, че сичкитѣ явления, които отдаватъ несправедливо на случайността, сж слѣдствие на слѣдущата единичка причина: *взаимното влияние, което прѣдметитѣ упражняватъ едни врзъ други.*

Тѣзи, които се занимаватъ съ скотовѣдство, потвърдяватъ, че нѣкои отъ животнитѣ чувствуватъ въ довольно обширно пространство приближаванieto на неприателитѣ; тѣ се плашѣтъ, стрѣскатъ, когато нѣщо нещастно ще се случи, нѣщо, което ний не можемъ никакъ да прѣдвидимъ. Вълкътъ, въ разстояние на нѣколко часа, чувствува кучето и начина да вие. Всѣкой знае, че змиата съ погледа си умайва птицата, която, безъ да ще, отива къмъ нея да ѝ изѣде; дуганътъ, отъ височината на въздуха, едървява чючюлигата. — Като бѣхъ въ затвора на Медетерхането, въ Цариградъ, попаднахъ въ разговоръ по този прѣдметъ съ единъ овчаръ, който ме увѣряваше, че овцетѣ прѣди 24 часа чувствуватъ нещастieto, което може да ги сполѣти. „Тѣ“, казваше той, „извършватъ едно особно движение и размърдване, отъ което опитний овчаръ не може да не знае, че ще послѣдва нѣкое нападение, за което той съ врѣме зема нуждитѣ мѣрки“.

Плодородieto по разнитѣ растителни прѣдмети не може се истѣлжува, ако се не приеме една привлѣкателностъ между двата разни родове—мъжско и жен-

ско—и то въ значително разстояние (явлението между палмитъ, на примѣръ.

Даже минералитъ въ срѣдата на земята се привличатъ и се сгруппаватъ. Двѣ обтегнати вѣжа еднакво се движатъ къмъ съединение, ако едното отъ тѣхъ се постави въ движение; двѣ еднакво тежести, раздвижени разнообразно, ще произведжтъ отъ разнообразно, въ малко врѣме, еднообразно движение. Съ една дума, ний гледаме, че сичко въ природата се повинява на тайнитѣ закони, които се слѣдствие на единъ всемирень магнетизмъ, и че сичкитѣ тѣла притежаватъ, въ разни степени, едно свойство на дѣйствиє връзъ тѣлата, които ги окръжаватъ. Тая сила е най-забѣлѣжителна въ челоуѣка. Кой не знае, че има хора съ такъвъ погледъ, които накарватъ животнитѣ да се спржтъ, и недвижимитѣ да се поврѣджтъ? Урокитѣ не сж друго, освѣнъ тая сила.

Но тя (силата) ако е зла въ нѣкои хора, въ повечето тя е добра и много полезна. Другъ пжтъ ще говоримъ за нежъ въ това отношение.

ЩО МИСЛИ ГЛАВАТА НА ГИЛОТИНИРАНИИ.

(прѣводъ)

Въ „Figaro“, Мишель Делингъ описва единъ твърдъ интересень хипнотически опитъ, произведенъ отъ знаментна Белгийски художникъ, Вирцъ, надъ главата на единъ гилотиниранъ разбойникъ.

Отколѣ врѣме художникътъ е билъ занятъ съ въпроса: „колко врѣме се продължава за самия прѣстѣпникъ процедурата по езекутиранието, и какво той чувствува въ послѣдната минута на живота си; какво именно мисли и чувствува главата при раздѣлението ѝ съ трупата ѝ, въобще, може ли тя да мисли и да чувствува?“ Вирцъ се познавалъ добрѣ съ доктора при Брюкселския затворъ, чийто другаръ, д-ръ Д., отъ

тридесетъ години вече се занимавалъ съ хипнотизма. Художникътъ изявилъ на този послѣдния твърдото си желание да бѣде подложенъ на хипнотизиране въ такова направление, т. е. да му се внуши, че той самъ е прѣстѣжникътъ, осѣденъ да бѣде гилотиниранъ. Докторътъ, който много пѣтъ е испитвалъ Вирца и е намѣрилъ въ него добъръ медиумъ, съгласилъ се на неговото прѣдложение и пристѣпилъ веднага да го приготвява.

За да може да усвои по-добрѣ ролята си, Вирцъ, нѣколко дня прѣди екзекуцията на разбойника, ходилъ заедно съ д-ра Д. въ помѣщението, гдѣто се съхранявала гилотината. Тукъ докторътъ, подиръ нѣколко опита, прѣспалъ художника, като му заповѣдалъ да се утождестви съ разни личности, да узнае мислитѣ имъ, проникне въ душата имъ и съвѣстѣта имъ и по-такъвъ начинъ да узнае чувствата имъ.

Въ опрѣдѣления день за екзекуцията, 10 минути прѣди пристиганieto на осѣдения, Вирцъ, д-ръ Д. и двоица свидѣтели намѣстили се подъ ешефота, до кошницата, въ които ще се търкули главата. Това тѣ направили по такъвъ начинъ, да не бѣдѣтъ забѣлѣзани отъ публиката. Д-ръ Д. прѣспалъ медиума си, внушилъ му да се утождестви съ прѣстѣжника, да слѣди всичкитѣ му мисли и чувства и съ високъ гласъ да изяви всичкитѣ размишления на осѣдения прѣзъ фататалната минута, когато топорътъ се косне до врата му. Най-послѣ, той му заповѣдалъ още да вникне въ мозъка на осѣдения, щомъ главата се отдѣли отъ трупа и да анализира послѣднитѣ мисли на умрѣлиа. Вирцъ веднага заспалъ. Подиръ минута зачуватъ се стѣпки; палачътъ водѣлъ прѣстѣжника; главата му поставѣтъ подъ ножа. Въ сѣщия този моментъ Вирцъ затреперва, моли да го разбудиѣтъ, защото испита е ужасенъ, неудържимъ. Но молбата е напраздно: топорътъ пада!

„Какво чувствуващъ, какво виждашъ?“ попитва докторътъ.

—Ударъ отъ молния!! Ахъ ужасъ!! тя мисли
тя вижда.....!

—Кой мисли, кой вижда?

—Главата....! тя ужасно страда....! тя чувствува,
мисли, нъ не си припомнува, какво се е случило съ
неж....! тя дири тѣлото си....! тя мисли, че тѣлото ѝ
ще се присъедини къмъ неж....! тя очаква послѣдния
ударъ на смъртта.... нъ смъртта не дохожда....!

Въ това врѣме, когато Вирцъ искалъ тия думи
всичкото внимание на свидѣтелитѣ е било обърнато
къмъ главата на прѣстѣпника, която била съ нас-
трѣхнати коси, стиснати зѣби и опулени очи. Арте-
риитѣ още бияли при отсѣчената частъ; потокъ отъ
кърви обливалъ лицето. Вирцъ продължавалъ да го-
вори въ хипнотическия си сънъ: „Каква ржка ме да-
ви?! — Грамадна, неумолима ржка...! Ахъ, тя ще ме
задуши!! Червенъ облакъ покрива очитѣ ми.... нъ
азъ все пакъ ще се отскубнѣ отъ тази проклѣта рж-
ка....! Излишно: не съмъ въ състояние да се освобо-
дѣ отъ неж....! Що е това? — Кърви ме обливатъ?!
Азъ съмъ отсѣчена глава....!!!“

Докторътъ продължавалъ да задава въпроси: „Как-
во виждашъ, гдѣ се намиращъ?“ — „Азъ лѣтижъ въ
неизмѣримо пространство.... Наистина ли съмъ ум-
рѣлъ....?! Наистина ли съмъ умрѣлъ....?! Всичко
свършено ли е....?! О! да можехъ да се съединѣ съ
тѣлото си!!! Люди, съжелѣте ме, върнете ми тѣло-
то.... тогива пакъ ще живѣя....!! Азъ още мисля,
чувствувамъ, азъ още вѣчно помня....! Ей, моитѣ съ-
дѣи..., всички въ червени мантии.... слушамъ при-
сѣдата....!!! Нещастната ми съпруга, бѣдното мое дѣ-
тенце....!!! Не, не, вий не ме обичате вече, вий ме
отблъсхвате....!!! Да щѣхте да ме съедините съ тѣ-
лото ми, азъ още щѣхъ да живѣя помежду ви....!!
Не, вий не искате....! при това азъ все пакъ ви оби-
чамъ, драги мои приятели....!! Позволѣте ми да ви
прѣгърна....! Какъ, чедо мое, ти ридашъ?! Ахъ, не-
щастний азъ, облѣхъ въ кърви твоитѣ ржаци....!!!

Кога всичко ще се свърши? Да не е грѣшника осъденъ на вѣчна мъка...?“

При тиа думи на Вирца, присѣтствуващитѣ заблѣзали че очитѣ на закланна широко се отварятъ поглеждатъ къмъ тѣхъ съ изражение на неизразима мъка и пламенна молба.

Художникътъ продължилъ: „Не, не! мъката не може да бѣде вѣчна: Богъ е милосърденъ...!! Всичко земно изчезва отъ прѣдъ очитѣ ми...! Надалечъ съглеждамъ, съглеждамъ звѣздичка, блѣстяща, като брилиантъ...! Ахъ! какъ хубаво трѣбва да бѣде тамо, горѣ! Каква вълна обгрѣща всичкото ми сщество...! Какъ дълбоко сега ще заспѣх,...! О! какво блаженство...!!

Тѣзи сж били послѣднитѣ думи на хипнотизирания; той дълбоко заспалъ и неотговорилъ вече на въпроситѣ на доктора. Д-ръ Д. пристѣпилъ до главата на ексекутирания, попибва: врата, жбитѣ—всичко било студено, главата била мъртва!

Н. С.

ВЪРАТА.

Слѣдущето показание е прѣводъ отъ нѣкой си групъ, на име „Жиронденъ“; то, по вдѣхновение на тѣзи, които знайтъ по-добрѣ отъ насъ, мислещи, че знаемъ нѣщо, ни обяснява, какво нѣщо трѣбва да е вѣрата.

Що разбираме съ думата „вѣра“?

До сега тази дума значеше: *да вѣрваме на сичко това, що хората, които се казватъ Божествени тълкователи на земята, ни казваж да вѣрваме.*

Ето кждѣ е грѣшката. Вѣрата не трѣбва да бѣде слѣпа, защото тя може да тикне духа въ несвѣстни понѣкоги дѣла, явни и доказани, които въ единия и другия случай ще ѣж поврѣдѣтъ за въ бѣдѣще.

Вѣрата трѣба да бѣде съ доказателство и тя ста-

ва не *вѣра*, но *наука*, плодъ на учението.

Учението ви запознава съ Бога; учението ви показва това, що сте били, що сте и що ще бъдете. Отъ тукъ явно произлиза, че вий сте тръгнали отъ сжщата точка, за да достигнете до сжщата цѣль; слѣдователно, не можете да се хвалите съ положението си по-вече или по-малко напреднали, относително тѣзи, които, ако не сж още достигнали до вашата интелегентна височина, безъ друго ще достигнатъ.

Като припознайте тази истина, ще приемите безъ роптание, че, родени отъ сжщата мисль, вий сте отъ сжщото сжщество, слѣдователно, всички братиа.

Вий ще имате *вѣра* въ вашитѣ братиа, вий ще *вѣрвате* въ тѣхъ, както *вѣрвате* въ Бога, както *вѣрвате* въ сичко това, що гледате, понеже вий ще узнаете изходящата точка и цѣльта.

Казвамъ ви още: врѣмето е дошло, когато съ погрѣшното значение, що ѝ се дава, трѣбва да се изгони изъ вашитѣ умове и изъ вашитѣ сърдца; врѣме е *вѣки*, когато *вѣрата* да се прѣдобива, както сичкитѣ науки, *чрѣзъ* учението.

Това не може да намали *вѣрата* ви въ Бога, но, напротивъ, ще ѝ усили сто пѣтя повече, като ѝ проумѣете добрѣ.

Развитие. Сжществуватъ два вида *вѣри*: *слѣпата вѣра* и *вѣрата съ разсѣдѣкъ*.

Обаче, сжествува само една *вѣра*: *вѣрата съ разсѣдѣкъ*.

Нека пристѣпимъ една крачка на напредъ.....!

Не сжествува *вѣра*, понеже *вѣрата* съ *разсѣдѣкъ* зема название *наука* и се *придобива*, както *сѣка наука*, *чрѣзъ* учението и *просвѣщението*.

Какво трѣбва да мислимъ за тази *вѣра*, която изисква и добива таквизи „*криминални*“ хора които безъ *вѣра* смѣжатъ да се нарежтъ божесвенни прѣставители на земята?

Не мислѣте, че тази дума „*криминални*“ е *прѣкалена*, защото съ хиляди пѣтя сме могли да

подтвърдимъ страшнитѣ тегости на нещастнитѣ духове. Тѣзи нещастни духове, връзъ общаното до-
вѣрие, за което скъпо сж заплатили, досѣщахж на из-
лизанието си отъ този свѣтъ, че сж били много из-
мани, понеже не намиратъ нищо отъ това, което сж
се надѣвали да добижтъ.

Наший водителъ, слѣдователно, има право да ка-
же, че слѣпната вѣра може да тикне духа въ несвѣстни
дѣла, които ще му докаратъ най-голѣмата вѣда за въ
бжджще.

Ако слѣпната вѣра, или по-добрѣ безвѣрието, про-
извежда нещастни слѣдствия, не можемъ да кажемъ
сжщото и за вѣрата съ разсѣдѣкъ: ний заключаваме
отъ плода, що тя принася, че дървото е добро и трѣб-
ва да се работи и нагледва прилежно.

Дѣйствително, вѣрата съ разсѣдѣкъ, или, както ка-
захме, науката, ни запознава съ Бога, дотолкова поне,
доколкото ни позволява степенъта на нашата интел-
лигентностъ и, дотолкова, доколкото ни е нужно за
нашия напредѣкъ; тя ни показва божественното дѣй-
ствие, което прѣдсѣдателствува въ сичкитѣ фази на на-
шото спиритическо напредване; тя ни открива: об-
щото начало на всикитѣ създадени сжщества и тѣхна-
та единствена цѣль, къмъ която тѣ свободно отиватъ,
солидарностъта, която ги свързва едно съ друго и по-
ражда между тѣхъ братството, върховенъ законъ на
сичкитѣ чловѣчески съсловия. Този върховенъ законъ,
който дѣйствува по една хармония, принадлежаща на
едно божественно дѣло, ги води къмъ прѣдвидѣната
и изискана цѣль отъ сътворителната мисль на Бога.

ВЪПРОСИ.

Отъ „Жирондель“.

Като сме увѣрени въ истината на спиритическа-
та доктрина, трѣбвали да уборваме чрѣзъ всѣкакви
срѣдства противнитѣ доктрини, като: материализмъ,

атеизмъ и сичкитѣ религии, които почиватъ врѣзъ догми такива, каквито сж въ явно противорѣчие съ божественнитѣ съвършенства?

Трѣбва ли да извадимъ наявѣ кривитѣ поучения на тѣзи религии или доктрини, като ги поставяме въ параллелъ съ спиритическитѣ истини?

Трѣбва ли, съ една дума, ний да се стараемъ да оттеглемъ нашишѣ братиа отъ тѣзи лѣжливи вѣрвания, които можтж само да ги отдалечитж и забавитж отъ тѣхния напрѣдѣжъ?

ОТГОВОРИ.

Когато слънцето изгрѣва въ хоризонта, мраковетѣ се распрѣскатъ отъ само себе си, тъмната мъгла, що покриваше земята, като едно було, хвърлено врѣзъ божественното дѣло, малко по-малко се издига и исчезва; и свѣтлината на животворящата звѣзда, като проникне въ най-темнитѣ кѣтове, позволява на изгубения прѣзъ нощта пѣтникъ да намѣри добрия пѣтъ, който трѣба да го изведе.

Тѣй сжщо и истината, божественна свѣтлина, чрѣзъ своята несъпротивима сила (irresistible) ще истрѣби безъ усилие сичкитѣ грѣшки, дѣто раздѣлятъ тѣзи, които трѣба да се обичатъ.

Освѣнъ това, приатели мой, не дѣйте забравя, че нищо въ творението не се извършва случайно; че сичко това, що се случва, както въ материалния порядъкъ, тѣй и въ моралния, е било прѣдвидѣно и прѣдразсѣдено отъ безкрайната мѣдростъ на нашиа небесенъ Баща; и че религиитѣ, даже основанитѣ врѣзъ една крива мисълъ, сж имали своята полза, спорѣдъ врѣмената, когато тѣ се сж появили, и сж били въ това врѣме единъ напрѣдѣкъ, сравнително съ по-прѣдното положение въ отношение съ моралния напрѣдѣкъ на человѣцитѣ.

Убѣдѣте се въ мисълта, че вий, които можете

днесъ да узнаете прѣминжалитѣ грѣшки, понеже вашата интелигентностъ се е удостоила да си уподоби новитѣ истини; вий притежавате относителни истини, които, вѣроятно, ще се замѣстятъ по-късно отъ по-високи знания, при които сегашнитѣ ви вѣрвания ще ви се явятъ, като прѣстарѣли, ако тѣ не сж по-грѣшни.

Бждѣте, слѣдователно, милостиви, търпѣливи и снисходителни; не проклиняйте никоя вѣра, но распрѣскайте изобилно, садѣте съ пълни ржцѣ началата, които вий мислите да сж истината и бждѣте увѣрени, че рано или късно, тѣзи братиа, които и вий искахте сами да повлѣчете съ васъ, ще дойдѣтъ сами да се нареждѣтъ въ вашитѣ редове; нека свѣтлината освѣти тѣхната мисль, като имъ покаже нжтя, който тѣ трѣбва да слѣдватъ. Напомнѣте си, че сички трѣбва непогрѣшимо да достигнатъ прогресивно на познанието, което ще ги приближи до цѣльта, за която тѣ се сж създали, и че тѣмъ прѣдстои да ѣ достигнатъ.

Прочитае въ спиритическиа и магнетически „Мониторъ“ слѣдущата случка, която не е малко удивителна по събитието си:

Г-жа К се уженила млада за единъ много групъ чловѣкъ, който ѣ повечето биелъ, отколкото милвалъ въ продължение на тѣхния животъ. Въ една отъ тѣзи сърдити минути той ѣ ритва въ кръста тѣй силно, щото тя изгубва чувство отъ болкитѣ.

Като се завърнѣла и дошла въ себе си, тя усѣтила неносни болки въ това мѣсто, които малко по-малко сж прѣобърнѣли на хронически.

Когато се срѣщнахъ, казва разказвачътъ, съ г-жа К петнадесетъ години подиръ случката, тя не можеше да сѣда, освѣнъ твърдѣ трудно, и то на единъ ягъ столъ, а никакъ връзъ тѣзи, които сж съ прожини. Тази сжща вечеръ на лѣганіе бѣше ѣ много трудно, защото не можеше да се възвие и, като се обърнѣше само

връзъ една страна на гърба си, бѣше ѝ невъзможно да лѣгне.

Азъ не знаяхъ тѣзи подробности, когато една вечеръ въ едно събрание, ѣхъ магнетисахъ. Като се свърши операциата, азъ ѣхъ накарахъ да сѣдне и изведнѣжъ това ѝ произведе силни болки, чиито причини азъ поискахъ да узнаѣхъ.

— Не тукъ, ми казѣя тя, утрѣ у дома, ще ви кажж, какво трѣбва да направите.

На утрѣшния денъ азъ отидохъ съ единъ мой приятель у тѣхъ; а като и казахъ, че той е боленъ, помолихъ ѣхъ да бѣде тѣй добра да се остави да ѣхъ магнетисамъ и попитамъ нѣщо върху болестята му; тя незабавно ми позволи,

Въ продължение на този сънь тя ни расказа причината на болката си и силнитѣ болки, що тя досѣщала.

— Що трѣба да направѣхъ? ѣхъ казахъ, за да те оздравѣхъ? — Почакайте: азъ ще попитамъ нашитѣ водачи Азъ виждамъ сина си, Филипа, и нашиа водачъ, магнетизаторъ; тѣ ме утѣшаватъ и ме увѣряватъ, че наскоро ще бѣда здрава Тѣ носѣтъ разни нѣща и дѣски Филипъ ми казва да лѣгнѣхъ върху тѣзи дѣски Ето ме! но що ще направѣхъ? Тѣ ми врѣзватъ здраво рѣцѣ и крака! Ето и единъ другъ духъ още! Филипъ ми казва да се не страхувамъ; той е единъ приятель херургъ...!

Внезапно Г-жа К, която не бѣшесе поклатила на стола си, издаде единъ остъръ викъ. „О! какъ ме боли! Избавѣте ме! Този херургъ ми отвори кръста съ инструменти! Филипъ ми казва да бѣджъ мирна, но азъ страдамъ много О! доколко страдамъ и какъ ма боли; той ми отне кръстната кость (sacrum) и ми гори ранитѣ съ едно нажижено желѣзо! Ха, то скоро ще свърши! Доколко балсамата, съ която полива ранитѣ ми, благоприятствува! Свърши се! Благодарѣхъ, приятели мои! Благодарѣхъ, драги ми духове! Азъ съмъ съвършено здра-

ва . . . ! Можите да ме събудите!

Въ продължение на тази сцена г-жа К стоя безъ да се мръдне на стола си, само тежки и остри охкания издаваше отъ врѣме на врѣме: физианомната ѝ показваше такова страдание, щото челоуѣкъ ѝ съ-желаяваше отъ милость. Азъ и приятельтъ ми бѣхме много обезпокоени и смутени да не би виковетъ да привлѣкжтъ вниманието на съсѣдитъ. Тѣй, щомъ тя ми потвърди вторично, че е оздравила вѣки, и могъ да ѝ разбуджъ, азъ не се никакъ забавихъ.

Ний бѣхме много стѣснени отъ трудното положение, и чакахме само благоврѣмieto да се откопчимъ. Щомъ ѝ разбудихме, зехме си сбогомъ и, безъ да ѝ раскри-еме това, що се е случило, отидохме си!

На утрѣшния день, като се видѣхме, тя оста-нжъ крайно зачудена. — Що се случи вчера съ мене? ме попита тя. — Защо? — Защото подиръ вашото за-минувание, азъ си лѣгнжхъ съ сичкитъ прѣдпазливии мѣрки, които земахъ обикновенно, тасъ сутрина, като се пробудихъ, безъ да се сътижъ, сѣднжхъ на лѣгло то си, нѣщо което не ми се бѣше случвало отъ петнаде-сетъ години насамъ! Това ме стрѣснжъ, и мислѣхъ, че сънувамъ, а то излѣзе цѣла истина! Азъ вѣки сѣ-дамъ безъ болки. Що се случи?

Азъ тогива ѝ расказахъ сценатата. Въ продълже-ние на моя расказъ, тя не прѣставаше да повтаря: „Благодаржъ ти, Филипе, благодаржъ ви, мои водачи!“

Това излѣчение, което ще нарежъ чудно, понеже тѣй скоро се извърши, и понеже и днесъ още може да се констатира, азъ потвърждавамъ неговото вѣрно събитие.

Ханри Сосъ.

МНѢНІА НА ВЕЛИКИИ МЪЖЬЕ ВЪРХУ ПСИХИЧЕСКИХЪ ЯВЛЕНІА.

(Извлѣчение отъ вѣстникъ „Light“)

„Вопрѣки старостѣта ми (83 год.), чувствувамъ, че ми е длѣжность да засвидѣтелствувамъ великиа фактъ по спиритизма. Никой не трѣба да мълчи!“

Ж. Х. Фихте, Германскій философъ и писатель.

„Съвършенно съмъ убѣденъ, че видѣхъ и чухъ, по единъ начинъ, който не би далъ никакво съмнѣние, явленията, наречени спиритически, които никое *разумно същество* не би разяснило, като ги прѣдписва на шарлатанство, съвпадение или погрѣшка. Азъ чувствувамъ, че основата е твърдѣ здрава“

Професоръ **Морганъ**, прѣдсѣдатель на математическото общество въ Лондонъ.

„Отъ много години знамъ, че тѣзи явления сж сжщински: нѣматъ нищо шарлатанско; отдавна съмъ заключилъ, че тѣ сж прѣдзначени да разяснятъ много нѣща, които сж били съмнителни отъ по-прѣди; и когато тѣзи явления се напълно приематъ, тѣ ще направятъ революция въ чловѣческото мнѣние върху много важни нѣща.“

Съръ Робертъ Чеймбърсъ.

„Не ми е било възможно да противостоимъ многочисленнитѣ засвидѣтелствувания на такива факти, които сж произлѣзли отъ много независими источники и потвърдени отъ голѣмо число зрители“

„Професоръ **Чалисъ**, профессоръ по Астрономіата въ Кеймбрижъ.

РАЗНИ.

СЪНИЩА.

(Извлѣчение отъ в. „Light“)

Дантевата „Divina Comedia“ се издаде въ пълень манускриптъ (рѣкописъ) слѣдъ смъртъта на поета по-срѣдствомъ единъ сынъ. Синоветъ на великиа флорентинецъ бѣхъ твърдѣ неспокойни, защото доста голѣмо число пѣсни липцвахъ. Имахъ причина да вѣрватъ, че баща имъ е написалъ нѣщо повече, отколкото имашъ на рѣка. Мѣсеци се изминяхъ, и нищо не можа да се намѣри. Слѣдъ като се изминяхъ осемъ мѣсеца, голѣмиа синъ на Данте, Якопо, ненадѣйно отива на гости на Пиеръ Жиардино, голѣмъ обожателъ и ученикъ на поета. Той отиде да му раскаже една чудна историйка. Сторило му се, че баща му му се явилъ минѣлата нощъ, отвелъ го въ една стая, и, като се допрѣли до довара, казалъ: „каквото търсите толкова много е тука. На другиа день рано, сутрината, двамината нетърпѣливо тръгватъ за къщата, видѣна въ сѣня на Жакопа. Тѣ убѣдихъ съдържателя ѝ да влѣзжтъ въ означената стая. На довара съглеждатъ единъ долапъ, отварятъ го и прѣдъ очитѣ имъ, за тѣхна радостъ, се явилъ единъ купъ пѣсни. И така, изгубенитѣ пѣсни, тридесетъ на брой, се намѣрихъ.

Една бѣдна вдовица въ твърдѣ трудни обстоятелства, вопрѣки своя прѣ-голѣмъ трудъ, не ѝ бѣ вѣче възможно да снабди храна и облѣкло за дѣцата си. Единъ събботенъ день едва имашъ хлѣбъ и вода за вечеря, а за въ недѣля нищо не имъ останъ, и тя си лѣгнъ, като се твърдѣ много замисли за сутрината.

Въ сѣщата вечеръ една отъ съсѣдкитѣ сънува, че вдовицата се нуждае отъ хлѣбъ за дѣцата си. Впечатлението бѣше тѣй силно, щото съсѣдката не можеше да се уталожѣ докато не испрати бърже мѣжа си да занесе хлѣбъ на вдовицата.

(Слѣдва).